

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

НАШІ ДНІ

Шановна Емі Бреннер!

Ваше нічне чергування сьогодні відбуватиметься в блоці D — центральному психіатричному відділенні закритого типу. Перед початком роботи, будь ласка, дотримуйтеся наступних рекомендацій.

- Ви отримаєте цифровий код, який потрібно використовувати для виходу з блока D. Під час чергування вам ЗАБОРОНЕНО покидати корпус, за винятком екстрених ситуацій.
- Заборонено розголошувати будь-яку особисту інформацію своїм пацієнтам. Зокрема, подробиці особистого життя або домашню адресу.
- До блока заборонено приносити: алкоголь, легкозаймисті рідини, канцелярські кнопки, ручки, голки, скоби для степлера, затискачі для паперу, шпильки, пілочки для нігтів, пінцети, манікюрні щипці, тютюнові вироби, електронні сигарети, поліетиленові пакети, леза для гоління, зброю або будь-які предмети, які можуть слугувати зброєю.
- Під час зміни навіть не намагайтеся спати.

Черговий лікар на сьогодні — пан Бек. Будь ласка, після прибуття до блока D — повідомте його.

З повагою, Полін Волтер
Помічниця завідувача психіатричного відділення.

У пані Притчет проблеми зі сном.

Принаймні минулого разу, коли вона відвідувала нашу психіатричну амбулаторію, їй не вдавалося заснути. Вже другий тиждень я проходжу тут практику під керівництвом доктора Дрімера, якого прозвала Хранителем Дрімоти (у своїй голові), бо вісімдесят відсотків його пацієнтів скаржилися на проблеми зі сном. Моя університетська практика з психіатрії мала б познайомити мене з повним спектром амбулаторних розладів: депресії, тривоги, психози та багато іншого. Та майже всі пацієнти страждають від безсоння. Таке навчання мене цілком влаштовує.

Я досі зберігаю нотатки, які зробила під час останнього візиту пані Притчет. До цієї миті я не усвідомлювала, наскільки нерозбірливим став мій почерк. Окрім того, що їй шістдесят чотири роки, я можу розібрати лише два речення:

«Не може спати».

А ще:

«Kim».

Слово «кіт» я підкреслила кілька разів, тому це, мабуть, щось важливе, а рядки після цього мені ніяк не вдавалося прочитати. Напевно, це щось пов'язане з котями. Може, її кіт вмощується їй на обличчі, коли вона намагається заснути. У мене таке теж було.

Пані Притчет сидить в оглядовому кабінеті, її сиве волосся зі стрижкою боб-каре акуратно укладене. Велику рожеву сумку вона міцно тримає на колінах. На відміну від більшості оглядових кабінетів, які я бачила, тут немає кушетки, що підіймається. Це звичайна кімната з двома дерев'яними стільцями. На одному вже сидить пані Притчет, а я вмощуся на іншому.

Проте коли Хранитель Дрімоти зайде, він забере мій стілець, а я буду стояти поруч, незграбно нависаючи над ними.

— Емі! — щойно я зайшла до кабінету, вигукнула пані Притчет. — Я така рада вас бачити, любя!

— Так? — це не схоже на стандартне привітання із сонними очима, яке я чую від пацієнтів. — Як спалося сьогодні?

— Набагато краще завдяки вам!

— Справді? — я намагаюся не показувати, наскільки приголомшена, але ледь стримуюсь, щоб не випалити: *«Та я ж нічогісінько не зробила!»*

— Так! — вона радісно посміхається мені. — Всі лікарі просто виписували купу снодійних, але ви були єдиною, хто справді поговорив зі мною. Що ще важливіше, ви *слухали*. І так я зрозуміла, що причиною мого безсоння було те, що я дуже сумувала, відколи пів року тому помер мій Вусань.

Ой, ось і *котик*. Тепер усе зрозуміло.

— Я рада, що змогла допомогти.

Вона усміхається зі сльозами на очах.

— І саме тому після розмови з вами я пішла й купила кошеня. Відтоді як я принесла додому свою Пушинку, сплю, як убита. Це все завдяки вам. Тому що ви мене вислухали.

Що мені відповісти? Як у студентки-медикині, у мене небагато знань, проте є достатньо часу для спілкування з пацієнтами. І це на краще, бо пані Притчет заходила показувати мені нескінченну колекцію поляроїдних фотографій свого кошеняти.

— А ще, — каже вона, поки ми додивляємося фотографії, — я приготувала вам подарунок на знак подяки!

Подарунок? Серйозно? Ого, це найцікавіше, що траплялося зі мною за останні два роки.

Однак моє хвилювання дещо спадає, коли пані Притчет підводиться зі свого крісла. І я б сказала, що воно повністю зникає, коли вона хапає гігантську картину, із кутка оглядового кабінету, якої я навіть не помітила. Лицьова сторона картини була відвернута від нас, але тепер я бачу її чітко.

Це портрет кота.

Майже в мій зріст.

— Це картина, яку я замовила своєму Вусаню, — гордо каже пані Притчет. — І я б хотіла, щоб вона була у вас.

— О, — кажу я. — Гм. Дякую!

На гігантському портреті зображений чорний кіт. Очевидно, що він більший, ніж у житті, якщо тільки Вусань не був риссю, або, можливо, маленьким левом. І чому в нього такий *сердитий* вираз?

— Хіба він не як справжній? — запитала пані Притчет.

Так. Справді здається, що цей кіт зараз зістрибне з картини та роздере мене.

Я виношу картину з оглядового кабінету, вагаючись, куди її подіти у своїй крихітній квартирі. І поки що залишаю в коридорі.

Хранитель Дрімоти працює в сусідньому кабінеті, поряд із тим, де ми сиділи з пані Притчет. Тут стоїть письмовий стіл і комп'ютер, коли я стукаю в прочинені двері, Хранитель Дрімоти набирає щось на клавіатурі. Піднявши на мене очі, він зсуває на перенісся окуляри для читання у формі півмісяця й осяє однією зі своїх лагідних усмішок.

— Привіт, Емі, — Хранитель Дрімоти говорить спокійним голосом, майже монотонно. Я впевнена, що він

міг би приспати більшість своїх пацієнтів одним лише голосом. Після такого сеансу вони, мабуть, куняють за кермом ще на виїзді з амбулаторії. — Ви готові?

— Так, — відповідаю.

— Ну тоді розкажіть, що ви знаєте про пані Притчет.

Я переглядаю записи про пацієнтку у своєму маленькому блокноті. Хранитель Дрімоти спокійно слухає, видаючи легке бурчання в потрібні моменти. Я згадую про портрет кота, сподіваючись, що він запропонує забрати його в мене. Але дарма.

— Ну, — кажу я. — Це все.

Хранитель Дрімоти задумливо потирає сиву борідку.

— А як у вас справи, Емі? Не схоже, що ви теж сьогодні виспалися.

Він має рацію. Минулої ночі я ніяк не могла заснути. Впевнена, що під очима видніються величезні мішки.

— Трохи хвилююся через сьогоднішнє чергування в блоці D.

— Ага, тепер зрозуміло, — не впевнена, чи варто мені хвилюватися через те, що він вважає цілком природним, що я провела ніч без сну, переймаючись майбутнім чергуванням в ізольованому психіатричному блоці. — У блоці D може бути складно, але думаю, що сьогодні ви дізнаєтесь багато нового. Який лікар буде на чергуванні?

— Доктор Бек.

Він схвально киває.

— Один із найкращих психіатрів, яких я знаю. І чудовий наставник. Сьогодні ви точно здобудете чудовий досвід.

Дуже сумніваюся.

— Вам немає про що хвилюватися, — відповідає він своїм неймовірно заспокійливим голосом. — Не

забувайте, що у вас буде код, за яким ви зможете покинути це місце. Ви можете піти в будь-який момент.

Саме так. Кажуть, двері до психіатричного блока зачинені на кодовий замок із шести цифр. Але ж я не можу навіть номер телефону запам'ятати, а це всього лише на одну цифру менше. А що як я забуду код і залишуся всередині? *Що тоді?*

Він лагідно усміхається.

— За останні два тижні ви чудово давали раду з роботою, Емі. Пацієнти тільки й говорять про те, яка ви уважна й хороша співрозмовниця. Багато студентів чомусь забувають, що наші пацієнти — це такі ж люди, як ми з вами. Вони лише хочуть вилікуватися, і вашим лікарським обов'язком буде забезпечити їм якнайкращі умови.

— Знаю.

Чоловік, як це часто відбувається, схиляє голову набік і задумливо дивиться на мене.

— Про що ви так хвилюєтеся, Емі?

— Просто здається, що там може бути... небезпечно.

— З вами все буде добре, — він підняв свої блідо-блакитні очі. — Ми контролюємо вчасне вживання ліків усіма пацієнтами. Нема про що хвилюватися.

Звучить, як обман. Якби за цим так добре стежили, то не треба було б замикати, чи не так?

Та це не справжній корінь мого страху перед нічним чергуванням у блоці D. Я не можу поділитися з Хранителем Дрімоти реальною причиною, через яку довго не могла заснути. Взагалі нікому не можу розповісти про природу мого панічного страху перед блоком D.

— Послухайте, — Хранитель Дрімоти опускає погляд на золотий годинник на своєму зап'ясті. — Я сам закінчу

з пані Притчет, щоб ви могли піти трохи раніше. Побудьте наодинці із собою перед чергуванням.

«Наодинці із собою» — звучить чудово. Я вже не пам'ятаю, як це.

— Щиро вам дякую, — кажу я.

Чоловік кліпає.

— Звісно. І не хвилюйтеся. Щойно ви переступите поріг блока D, відчуєте, що насправді нічого страшного там немає. Чесно.

Я прикушую язику, щоб не зізнатися йому. Правда в тому, що я вже бачила блок D. Близько десяти років тому мені вже доводилося там побувати.

Коли моя найкраща подруга була там пацієнткою.

Я досі пам'ятаю її скуйовджене волосся та божевільний погляд, коли навідувала її. Вона більше не була схожою на мою подругу — радше на здичавілу тварину, замкнену в клітці. Проте найбільше мені запам'яталися слова, які вона випалила в мій бік за кілька секунд до того, як я вибігла з блока, присягнувши собі, що більше ніколи туди не повернуся:

«Це тебе тут слід ув'язнити, Емі».